

nerans tunica, & ramulum exporrigens⁹ tenui & membraneo musculo intorsum nasi alam contrahenti.⁹ Quarta propago iam dictis crassitie non inferior, per⁹ foramen seu fissuram potius, quae inter primum maxillae superioris os, & cuneum imitans in extimo latere sedis oculi conspicitur, ad internam sedem⁹ temporalis musculi contendit, tota in eum musculum absumenda. Crassior tertij paris radix à latere basis cerebri, antè tamen, et penitiùs seu iuxta dextri & sinistri medium magis quam enarrata modò radix, principiū sumens, recta deorsum tendit, foramen, quod ipsi & quarto neruorum pari huic radici proximo caletur, perlabens. Hæc statim ab egressu⁹ propaginem diffundit, quæ uitis, aut cucurbitæ capreoli in star inuoluitur, duriorq; paulatim efficitur, ac⁹ binos tandem quinti paris neruorum cerebri ramulos (quorum seriem postea recensito) in consortium admittens, ipsiq; unitus in temporalem musculum inseritur, ac in illum quoq; qui à iugali osse enatus priuatim⁹ uasos⁹ seu manforius nobis dicitur, ramulos porrigit, deinde et⁹ musculus buccas mouentibus, ipsiq; demum faciei cuti in buccis etiam furculos offert. Postquam uerò crassior tertij paris radix propaginem hanc capreoli modò intortam exprompsit, non nihil deorsum magis descendens, furculum deriuat, qui antorsum ductus gingiuæ molarium dentium, ipsiq; adeò dentibus seriatim soboles distribuit. Dein priusquam maior hæc tertij paris radix decliuis ducta linguam contingat, ramum posteriori ex parte germinat utcunq; insignem, qui⁹ musculo in ore delitescenti & maxillam inferiorem attollenti insertus, inferioris maxillæ foramen adit, hic ubi is musculus ipsi inseritur conspicuum. Ramus ille in foramen delapsus tantisper antorsum fertur, quousque suis lateris dentium inferioris maxillæ radicibus⁹ singulas soboles offerat, quorum beneficio dentes inter cætera hominis ossa, euidentius tristantium occursum sentire credimus. Neque uerò ramus hic uniuersus in dentes absumitur, imò non minima ipsius⁹ portio per⁹ foramen in anteriori maxillæ sede insculptum excidit, dextræ sedi inferioris labri cōplures furculos deriuas. At⁹ maior portio crassioris tertij paris neruorum radices, quando linguæ basi committitur, cū alterius lateris neruo linguæ tunicam efformat, aptum saporibus dignoscendis instrumentum. Deinde & exiguos quoq; furculos penitiùs in linguæ substantiam dispensat. Horum enim & tunicæ linguæ producendorum gratia, tertium par potissimum à rerum Opifice creatum arbitramur, atq; ut⁹ primum par uisus, quintum uerò auditus, sic hoc tertium gustus censetur instrumentum, gustatoriusq; neruus merito nuncupatur.

DE QUARTO PARI NERVORVM cerebri. Caput VII.

Hoc⁹ par tertio pari nonnihil gracilius duriusq; est. exoritur enim à dorsali medullæ⁹ principio posterius paulò quam tertium par, sed antorsum modicè tensum posteriori tertij paris sedi committitur, atq; unà cum illo per⁹ commune ipsis foramen ex capitis amplitudine, seu cerebri sede, ad palatum elabatur: quò simulatq; peruenit, in furculos quosdam partitiū, in palati⁹ tunicam degenerat: quæ quum linguæ tunica aliquantulo sit durior, iure etiam quartum par posterius tertio pari originem ducit, ac proinde etiam palati tunica sensu hebetiori quam linguæ⁹ tunica donatur.

QUINTI NERVORVM CEREBRI series. Caput VIII.

QUINTVM⁹ par nonnihil quarto crassius, ac ueluti pluribus enatū furculis inuicem mox ab ortu connexis principiū ducit, ex media propemodū dorsalis medullæ sede, eius partis quæ à medullæ exortu usq; ad eam regionē pertinet, quæ hæc è caluaria in uertebras labitur. Hoc quintum par uniuersum per⁹ foramen fertur impenitē tortuosum, & priuatim ipsi incisum, quo usq; in cavitatem pertingat, auditus organo preparatam: ubi quintum par uariè discinditur, & propagines quasdam membranæ modo⁹ dilatatas huius cavitatis sedibus offert, auditus organi non infimam partem constituens. Præter has uerò propagines duos educit neruulos, qui seorsum per proprium foramen elabuntur. unus quidem per⁹ transuersum ducitur foramen, quod etiam admittit⁹ uenulam in auditus organum excurrentem. Hic neruulus non procul ab egressu tertij paris⁹ ramo commiscetur, in star uitis capreoli inuoluto. Alter uerò neruulus per⁹ foramen repit impenitē arcum, & insigniter quoque tortuosum, & immixtam ipsi setam aut plumbeum filum non admittens, ob idq; etiam

Anato.

Anatomicis cæcum appellatum. Neruulus iste transuersim supra⁹ musculum ducitur, qui à iugali osse pronatus, inferiorē maxillā mouet: ubi uerò ad anterius usq; eius musculi latus antorsum prorepit, dicto tertij paris ramo commiscetur, in genarum cutem & musculos buccæ motuum autores digerendus. Atque illi demum duo sunt ramuli, quos tertij paris ramo capreoli ritu inflexo commisceri superius dicebam. Porro quemadmodum⁹ iuxta tertij paris præcipuam radicem, alia quædam radix enascitur tertio pari ascripta, simili etiam ratione iuxta quintum neruorum par interius paululum⁹ alia exoritur radix, quinti paris radici mul-
to gracilior, sed quodammodo durior. Hæc sursum uersus priora sub cerebri basi aliquandiu protensa, duram cerebri membranam perforat, ac per⁹ proprium foramen sub secundi paris foramine exculptum, è caluaria procidens in⁹ temporalem musculum, illumq; digeritur qui in ore delitescens, inferioris maxillæ ad superiora motus autor censetur. Hanc radicem cum sua coniuge licet peculiari coniugij loco censere. Quo minus tamen aliorum Anatomicorum (qui has radices prorsus ignorarunt) numerum perturbem, hos neruulos quinto pari ascribam, ad eum uidelicet modum, quo minorem tenuioremq; tertij paris radicem tertio pari superius adnumeratam reliqui. In temporalem itaque musculum⁹ quinque neruorum pertinent propagines, prima quidem à graciliori tertij paris radice, secunda à maiori radice, tertia autem & quarta à quinti paris primario educitur neruo. quinta autem is demum neruus est, quem iam quinto pari connumerabam. Neque sanè frustra, atque ut fors fert, tot neruorum soboles temporali musculo Natura exporrexerit. Sciebat enim hunc musculum pro sua mole omnium corporis musculorum ualidissimam functionem obiturum. Item quum haud ignoraret, quam molles illi essent nerui quos à cerebro eduxit, summa mehercule providentia illos quantum licuit ex ossium contactu, itinerisq; longitudine uoluit indurescere. Nulli enim non obuium est, quàm callidè furculum in star capreoli inuolutum duriorē effecit. quòd is solus ossi minimo spacio contiguus sit: alios autem non inuoluit, quòd longo intervallo ossibus attendantur, ipsorumq; nonnulli per tortuosos & inuolutos ossium meatus etiā porrigantur.

DE SEXTO PARI NERVORVM CEREBRI. Caput IX.

RELIQUORVM parium, quæ in caluariæ amplitudine principium ducunt, nullum æquè sparsam ramorum edit sobolem, neque in tam multas easdemq; uarias inseritur partes, atque⁹ sextum cerebri neruorum cōiugium, quod paulò inferius quinto pari aliquot distinctis ac à seinuicē diremptis furculis initium sumit, qui mutuo mox ab initio cōmissi, unum efformant neruum, qui per⁹ foramen caluariam egreditur, quod arteriæ soporalis⁹ minorem ramum, & grandiorē internæ iugularis uenæ ramum, simul admittit. Neruus hic non procul ab egressu in musculos posteriorem ceruicis sedem occupantes⁹ ramum diffundit, numerosa utcunq; serie in soboles digestum: quarum præcipuæ⁹ musculo exporriguntur, scapulam mouentium secundo. Ipse autem sexti paris truncus, soporalis arteriæ ac⁹ septimo pari cohæret, & simul cum ipsis membrana interuentu connexus, ad laryngis usque latera protenditur, inibi portionem à septimo pari assumens, illaq; se augens. Deinde sextum par quum hanc afficiuit portionem, laryngis musculis⁹ ramulos transuersim exhibet. Sunt autem illi musculi duo scutum imitanti laryngis cartilagini duntaxat proprii, qui ex stomacho gulæ uē posteriori sede pronati, eius cartilaginis lateribus inseruntur. deinde⁹ duo tertiæ cartilaginis basim occupantes, & duo ex illis qui primam cartilaginē secundæ committunt. Hinc uerò sextum par soporalis arteriæ & internæ iugulari cōcomitatum, ad thoracis usque elatiorem descendit sedem, ac mox⁹ insignem utcunq; propaginem ad primæ thoracis uertebræ latus, seu potius ad anteriorem primæ thoracis costæ radicis sedē deriuat, quæ sub membrana costas succingente, secundum costarum radices prorepens, à⁹ neruis in costarum interualla à dorsali medulla exporrectis, furculos quosdam assumit. Quum uerò hæc propago eiusmodi adaucta furculis, septum transuersum prætergressa⁹ est, in cibi porusq; organa, uti postea dicemus, dispensatur. Præter hanc propaginem sexti paris neruus iuxta superiorem thoracis sedem⁹ ramulos⁹ musculo offert, à pectoris osse & clauicula ad mamillarem capitis processum deducto, & capitis motibus subseruienti. Deinde & musculo qui os u referens hinc à pectore accedit. Præterea & illi qui hinc ad infimam primæ cartilaginis laryngis sedem perfertur. Huiusmodi sanè uerorumq; sexti paris neruorum priusquam thoracis cavitatem subeant, series uisitur. quæ autem adhuc enarranda superest, mox atq; hic figuram contextui intericero, describetur.

n 3 QVAM